



**CSORVÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
JEGYZŐJE**

5920 Csorvás, Rákóczi u. 17. Tel: 66/258-001 e-mail: pmh@csorvas.hu



**ELŐTERJESZTÉS
CSORVÁS VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉHEZ**

a helyi adózás helyzetéről

Tisztelt Képviselő- testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mőtv.) 13.§ (1) bekezdésének 13. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok ellátása körében a helyi önkormányzati feladatok közé sorolja – többek között - a helyi adóval kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzás lényegi eleme a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, amelynek egyik forrása a helyi adók rendszerének működése.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.), és az ennek felhatalmazása alapján megalkotott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. A törvények keretei között a képviselő-testület dönt a helyi adók (kommunális adó, iparüzési adó, települési adók) bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről. A helyi adóztatás az önkormányzat kezében olyan lehetőség, ami vagyoni érdekelttséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A szabályozás lehetővé teszi azt, hogy a lakosság és a vállalkozók (gazdálkodók) is adóztathatók legyenek.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi törvény (a továbbiakban: Air.), az adóhatóság által foganatosítható végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.), és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII.28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni.

A végrehajtási eljárásban az Avt. mögöttes jogszabályaként a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) előírásai az irányadóak.

Az egyes adónemekre vonatkozó különös, azaz az általánostól eltérő szabályokat, az ún. egyedi adójogszabályok, mint pl.

- a Htv.,
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),
- a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Jöt.), valamint a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, továbbá az adók módjára behajtható köztartozások esetében a köztartozásokról rendelkező jogszabályok tartalmazzák.

Az önkormányzati adóhatóság a jegyző, aki ezt a feladat- és hatáskörét a Polgármesteri Hivatal adócsoportján keresztül gyakorolja. Az adócsoport két ügyintézője – a munkaköri leírásukban rögzített megosztás szerint -

- ellátja az elsőfokú adóhatósági feladatokat valamennyi adónem tekintetében,
- felterjeszti a másodfokú adóhatósághoz a fellebbezéseket és a végrehajtási kifogásokat,
- beszedi a saját adóinktlévőségeket,
- behajtja az adók módjára behajtandó tartozásokat,
- könyveli az adószámlák kötelezettségeit és pénzforgalmát,
- kapcsolatot tart fenn a társhatóságokkal,
- elkészíti az információs jelentéseket, a zárásokat, és teljesíti az adatszolgáltatásokat pl. a Magyar Államkincstárhoz,
- továbbítja a bejelentkezett magánszeszfűző adatait a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz.

Az adónyilvántartás vezetése a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített internetes alapú ASP (Application Service Provider) keretrendszerrel történik. Az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus ügyintézés helyszíne az E-Önkormányzati Portál (továbbiakban: EÖP), ahol az adózók a nap 24 órájában intézhetik ügyeiket. Elektronikusan tudnak benyújtani az adózók bevallásokat, bejelentéseket, különböző kérelmeket, és le tudják kérdezni az adófolyószámláikat is. A szolgáltatás használatával (EFER) lehetőségük van arra is, hogy a kiválasztott önkormányzat felé az adó- és illetékfizetési kötelezettségeiket elektronikus úton teljesítsék.

Amennyiben a portálon nem áll rendelkezésre megfelelő nyomtatvány, úgy az E-Papír szolgáltatás segítségével történhet az elektronikus ügyintézés. Az E-Önkormányzat Portál és az E-Papír szolgáltatás használatához Ügyfélkapus regisztráció és bejelentkezés szükséges.

2022. évre a veszélyhelyzet miatt speciális szabályok vannak életben. A Htv. 51/P. §-a értelmében a 2022. évben végződő adóévben a helyi adó és a települési adó mértéke nem lehet magasabb, mint ugyanazon helyi adónak, települési adónak a 2020. december 2-án hatályos és alkalmazandó helyi önkormányzati adórendeletekben megállapított adómértéke. Az önkormányzatnak a 2020. december 2-án hatályos adórendelete szerinti adómentességet, adókedvezményt a 2022. évben végződő adóévben is fenn kell tartania, illetve a 2022. évre új helyi adót, új települési adót nem volt jogosult bevezetni.

Csorváson a helyi adónemek közül az adóalanyok a magánszemélyek kommunális adóját, az iparüzési adót fizetik, és saját bevételi forrást jelent a talajterhelési díj.

A 2022. évi költségvetés eredeti bevételi előirányzatában 8,67 %-ot képviselnek a helyi adókból származó bevételek, melyek előirányzott összege mindösszesen 106.835.000 forint.

A magánszemélyek kommunális adója:

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzat kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezetteknek (kötelezetteknek) adatbejelentést kell benyújtani. Ezt követően az adóalanyoknak mindaddig nem kell adatbejelentéssel élnie, ameddig nem történik valamilyen, az adózást érintő változás (mint pl.: ingatlan szerzése, vagy eladása).

A Htv. 26. §-a alapján az adó éves felső határa adótárgyanként 17.000,-Ft, mely a KSH által közzétett fogyasztói árszínvonal változással valorizálható. 2023. év január 1-jétől a fogyasztói árszínvonal változása miatt az adómaximum mértéke adótárgyanként 33.860,- Ft lehet.

2022-ben ennél az adónemnél 2386 adóalanyt tartunk nyilván. Az adó mértéke ingatlanonként 7.000,- Ft/év, illetve tanya ingatlanok után 3.500,- Ft/év.

Kommunális adófizetési kötelezettség terheli a Htv-ben foglaltak szerint azt a magánszemélyt, aki az önkormányzat illetékességi területén lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész vagy telek tulajdonjogával, illetve nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti jogával rendelkezik.

A magánszemélyek kommunális adójából az önkormányzat 2022. évi költségvetésében az eredeti előirányzott bevétel 18.200.000,- Ft.

Tárgyévi előírás 2022.	Tárgyévi befizetés 2022. nov. 18-áig	Hátralék 2022. nov.18-áig összesen
16.181.000,-Ft	17.401.000,-Ft	4.589.000,-Ft

Állandó problémát jelent a határozatok, a felszólítások kézbesítése is, mivel sok adóalanyt nem lehet elérni a bejelentett állandó lakcímen, és a tartózkodási helyük is ismeretlen, mert annak hivatalos létesítéséről (bejelentéséről) „elfeledkeznek”, és az elérhetőségükről (levelezési cím) sem tájékoztatják a hatóságot.

Jó hír viszont, hogy több ingatlan esetében sikerült az örökösök felkutatása és az adó kivetése a földhivatali közhiteles nyilvántartás alapján. A vélt adóalanyokat adatbejelentésre hívtuk fel, és bevallás hiányában az adóhatóság kivetéssel állapította meg az adót.

A helyi iparűzési adó:

Településünkön 1995. december 29-én került bevezetésre a helyi iparűzési adó.

A helyi rendelkezések alapján a helyi iparűzési adó mértéke 2020. évtől az adóalap 1,7%-a.

Az adózók a helyi iparűzési adóról szóló adóbevallási kötelezettségüket – ideértve az adóbevallás kijavítását és az önellenőrzéssel való helyesbítést is – kizárólag az állami adóhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon, és kizárólag elektronikus úton teljesíthetik az állami adóhatóságához.

Az iparűzési adó 2022-ben is átmeneti jelleggel 1,7% helyett 1%-ra csökkent a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások számára. A kieső iparűzési bevételeket a Kormány a 25.000 fő alatti kistéleplések esetén kompenzálja, így településünk költségvetési számlájára 2022. júniusában 13.678.826,- Ft-ot, míg 2022. októberében ismét 13.678.826,- Ft-ot utalt a MÁK. A 2021. adóév iparűzési adóbevétel-kiesés kompenzálása képpen pedig novemberben 640.998,- Ft került átutalásra az önkormányzat költségvetési számlájára.

Az adózók választhattak, hogy 2022. évben érvényesítik-e vagy sem az iparűzési adóelőlegfizetésnél biztosított adóelőnyt. Az adott előleg-fizetési időpontban esedékes – a Htv. szerint bevallott, és a 2022. évben az önkormányzati adórendelet szerinti adómértékkel bevallandó – adóelőleg 50 %-át kell az egyes esedékességi időpontokban megfizetni, ha erre vonatkozóan nyilatkozatot tesznek. A vállalkozók 2022. február 25-ig tehettek nyilatkozatot a székhely, telephely szerinti önkormányzati adóhatóságnál, ha élni kívántak az adófelezési lehetőséggel. A nyilatkozat alapján a meg nem fizetendő előleg-részlet összegével az

önkormányzati adóhatóság a vállalkozó iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül csökkentette. A 2022. május 31-ig benyújtott bevallásokban azoknak a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak, valamint egyéni vállalkozóknak járt az 1%-os mértékkel történő „adófelezés”, akik ezt a bevallásukban jelezték.

Ebben az adóévben 481 vállalkozás (melyből 155 az őstermelő, és 66 az őstermelő családi gazdaság) tartozik az állandó jellegű helyi iparüzési adófizetési kötelezettség hatálya alá.

Fontos változás volt idén, hogy a kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló 2022. évi XIII. törvény (a továbbiakban: Kata tv.) 16. § -18. §-ai 2022. szeptember 1-jei hatállyal több ponton módosították a Htv.-t. A változás lényege, hogy a kisadózó vállalkozások tételes adójáról és a kisvállalati adóról szóló 2012. évi CXLVII. törvény szerinti kisadózó vállalkozások tételes adója, mint adózási mód, 2022. augusztus 31-ével megszűnt. Így a Htv. 39/B. §-ában szabályozott, egyszerűsített, tételes iparüzési adómegállapítás lehetősége csak a Kata tv. hatálya alá tartozókra vehető igénybe 2022. szeptember 1-jétől. 2022. augusztus 31-ig 74 fő KATA-s vállalkozót tartottunk nyilván, míg az „új KATA” törvény hatályba lépése után 14 adózó választotta ezt az adózási módot. Éves bevallási kötelezettség nem terheli őket, 2,5 millió forint adóalap után – 2022. évben a helyi iparüzési adó mértékének 1 %-os maximalizálása miatt - az éves 25.000,- forint helyi iparüzési adót két részletben fizetik meg.

A helyi iparüzési adóról szóló 19/1995.(XII.29.) önkormányzati rendelet 4. § (2) bekezdése szerint - a 2021. évről 2022. május 31-ig benyújtott és feldolgozott iparüzési adóbevallások alapján – 93 vállalkozó mentesült az iparüzési adó megfizetésének kötelezettségétől, összesen 245.000,-Ft értékben. Ezekben az esetekben a vállalkozási szintű adóalap egyik vállalkozásnál sem haladta meg az 500.000 forintot.

Helyi iparüzési adóból a költségvetésben az eredeti előirányzott bevétel 86.815.000,- Ft.

Tárgyévi előírás 2022.	Tárgyévi befizetés 2022. nov. 18-áig	Hátralék 2022. nov. 18-áig összesen
97.050.000,-Ft	85.142.000,-Ft	11.925.000,-Ft

Előző évi túlfizetés miatt 2.218.000,- Ft-ot vissza kellett fizetni az érintett adózóknak.

A talajterhelési díj:

A Ktd. törvény által szabályozott, és a talajterhelési díjra vonatkozó bevallások feldolgozása az önkormányzati adóhatóság feladata. Az Alföldvíz Zrt.-től kapott nyilvántartás alapján a bevallási nyomtatványokat eljuttattuk az érintettekhez. Az adatszolgáltatás alapján 2022-ben 13 adózó kötelezett a talajterhelési díj megfizetésére az elfogyasztott víz mennyisége után.

Talajterhelési díjat annak kell fizetni, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj alapja a szolgáltatott víz mennyisége, összegének kiszámítása pedig az egységdíj (1200 Ft/m³), és a területérzékenységi szorzó alapján történik (városunkban a területérzékenységi szorzó 1,5). A tárgyévi előírás 1.629.000,-Ft, a tárgyévi befizetés 2022. november 16-ig 882.000,-Ft. Jól látható, hogy a legnagyobb hátralék továbbra is a talajterhelési díjből származik. A fennálló tartozás 5.877.000,-Ft, melyből az év végéig már nem várható jelentős befizetéssel elért csökkenés.

A késedelmi pótlék:

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése, vagy késedelmes befizetése esetén az esedékesség napjától számítottan késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak. Az ASP program a napi kamatot folyamatosan számítja. Mértéke minden naptári nap után a késedelem időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része. Az idei évben a jegybanki alapkamat mértéke az MNB Monetáris Tanács döntése alapján többször is változott (növekedett), ami az ASP Adó rendszerben folyamatosan átvezetésre került.

A tárgyév november 18-áig 1.131.000,-Ft késedelmi pótlék folyt be. A fennálló hátralék 3.879.000,- Ft, amelynek csökkentéséhez az év végéig már nem várható jelentős befizetés.

A gépjárműadó:

Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 101. §-a alapján 2021. január 1-jétől az állami adóhatóság vette át a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat az önkormányzati adóhatóságoktól. A 2021. év előtti időszakra vonatkozóan megállapított gépjárműadó fizetési kötelezettségek esetében azonban még az önkormányzati adóhatóság köteles eljárni.

A tárgyév november 7-éig 819.000,-Ft gépjárműadó folyt be összesen, amit továbbutaltunk a MÁK gépjármű bevételi számlájára. A fennálló hátralék 1.390.000,- Ft.

Az egyéb, adók módjára behajtandó köztartozások, és a végrehajtási eljárás

Az önkormányzati adóhatóság által adók módjára behajtott köztartozások nem képezik az önkormányzat bevételét, azokat tovább kell utalni a behajtást kérőnek. A leggyakrabban előforduló köztartozások, melyeket adók módjára kérnek behajtani: a szabálysértési bírságok, az elővezetési költségek, az előállítással kapcsolatos költségek, a rendbírság és a gondozási díjhátralék.

Az adóhatóság rendszeresen tájékoztatást küld a behajtás állásáról a végrehajtást kérőnek, és sikeres behajtás után a befizetett összeget átutalja a jogosultnak.

Statisztikai adatok a 2022. évről

2022. februárjában a fizetendő éves helyi adókról és a meglévő hátralékokról értesítést kapott minden adózó, abból a célból, hogy tisztában legyen az éves fizetési kötelezettségével. Összesen 2286 darab levelet kézbesítettünk, és 319 darab értesítőt küldtünk az adózók ügyfélkapujára.

Augusztusban, a második féléves befizetések határideje előtt 2208 darab tértivevényes számlaegyenleg-értesítőt küldtünk ki postai kézbesítéssel, az elektronikus ügyintézésre kötelezetteknek pedig elektronikusan 316 darab értesítőt küldtünk meg az ügyfélkapura vagy a cégkapura. Ezek tartalmazták a fennálló hátralékokat, és a szeptember 15-éig esedékes fizetési kötelezettség teljesítésére történő felhívást.

November elején 268 hátralékos kapott postai úton, és 80 hátralékos elektronikus úton fizetési felszólítást.

Az adó és az egyéb bevételek beszedése folyamatosan, a törvényben meghatározott rend szerint történik.

Az adóhatóság a tartozással rendelkező magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak fizetési felhívást bocsátott ki, lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. A teljesítés elmaradása esetén – amennyiben az adózó munkaviszonnyal, vagy egyéb jövedelemmel (pl: nyugdíj) rendelkezik – a munkáltató, vagy a nyugdíjfolyósító szervhez továbbítottuk a jövedelem letiltási rendelvényt.

A tartozással rendelkező adózók munkahelyi adatait folyamatosan kérjük le a Békés Megyei Kormányhivatal Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztály Egészségbiztosítási Osztályától. Eddig 87 fő adózóról kaptunk információt. Sajnos továbbra is igaz, hogy sok esetben a hátralékkal rendelkező adózóknak nincs olyan nyilvántartott jogviszonyuk, amely letiltás alá vonható jövedelmet mutatna, vagy ha van is ilyen, a jövedelmüket már olyan mértékben terheli letiltás (általában tartási kötelezettség teljesítéseként), hogy a mi letiltásunk már nem érvényesíthető. Sorban áll. Az elküldött letiltási rendelvevényekre folyamatosan érkeznek a munkáltatóktól és a Magyar Államkincstár Nyugdíjfolyósító Igazgatóságától az értesítések arról, hogy a munkabérből illetve az ellátásból mikortól, és milyen összegben tudják a tartozásokat levonni és utalni a számunkra.

A letiltásból 2022. november 18-áig befolyt összegek adónemenként:

Magánszemélyek kommunális adója:	1.106.966,- Ft,
Helyi iparűzési adó:	95.042,- Ft,
Gépjárműadó:	111.302,- Ft,
Késedelmi pótlék:	303.528,- Ft,
Talajterhelési díj:	831.077,- Ft

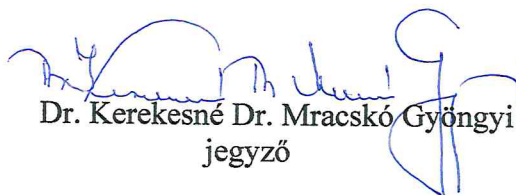
Az Önkormányzat elsődleges érdeke, hogy hozzájusson az őt megillető adóbevételekhez. A hátralékok kezelése egyre fontosabb, és egyre nehezebb része az adóigazgatási munkának. Az Önkormányzat számára azonban elsődleges, hogy kényszerítő jelleg alkalmazására csak olyan tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik az adókötelezettség teljesítésében nem közreműködtek.

Összefoglalva az önkormányzati adóhatóság munkáját: igen szerteágazó, sokrétű feladatot kell napról napra megoldani a folyamatosan változó jogszabályi, és a megújuló elektronikus-infrastrukturális környezetben úgy, hogy az adózók minél teljesebb körű „kiszolgálásban” részesüljenek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az ismertetett tények alapján a helyi adózás helyzetét tárgyalja és vitassa meg, és döntsön az előterjesztés elfogadásáról.

C s o r v á s, 2022. november 24.




Dr. Kerekesné Dr. Mracsó Gyöngyi
jegyző